

2014-05-09

การติดเชื้อสแตฟิโลค็อกคัส ออเรียส ที่ดื้อยาเมธิซิลิน

Meticillin-Resistant Staphylococcus Aureus (MRSA)

ข้อมูลสำหรับผู้ป่วย – เอกสารการควบคุมโรคของแพทย์ด้านโรคระบาด

อะไรคือ MRSA ?

MRSA หมายถึง การติดเชื้อสแตฟิโลค็อกคัส ออเรียส ที่ดื้อยาเมธิซิลิน หรือยาปฏิชีวนะ

ซึ่งเชื้อแบคทีเรียสายพันธุ์นี้ไม่ต่างไปจากเชื้อแบคทีเรียสแตฟิโลค็อกคัสทั่วไปที่สามารถกำจัดได้ด้วยยาปฏิชีวนะ

แบคทีเรียสแตฟิโลค็อกคัส เป็นเชื้อแบคทีเรียที่พบได้ทั่วไป โดยปกติแล้วจะพบได้บริเวณผิวหนังและโพรงจมูกของมนุษย์

โดยที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหาใดๆ จึงเป็นเรื่องปกติที่คุณจะเป็น “พาหะ” ของแบคทีเรียประเภทนี้ โดยไม่มีอาการป่วย แต่ทั้งนี้

เชื้อแบคทีเรียสแตฟิโลค็อกคัส สามารถก่อให้เกิดอาการ **ติดเชื้อ** และต้องได้รับการรักษา เช่น อาการปวดแสบ, ผิวหนังอักเสบ, ฝี, แผลพุพอง (ฝีดาษ)

มีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับ MRSA หรือไม่ ?

MRSA ไม่ก่อให้เกิดอาการอักเสบมากมาย แต่อาจทำให้เกิดความยุ่งยากต่อการรักษา ความเสี่ยงคือ

อาจจะต้องใช้เวลานานขึ้นในการรักษาให้กลับมามีอาการดีขึ้นอีกครั้ง และยาปฏิชีวนะที่นำมาใช้ในการรักษานั้น

อาจจะทำให้เกิดผลข้างเคียงมากกว่า ทั้งนี้ ยังมีความเสี่ยงที่เชื้อแบคทีเรียที่ดื้อยานี้จะแพร่กระจายไปในระบบสถานดูแลสุขภาพ

ที่ซึ่งผู้ป่วยสามารถรับเชื้อได้ง่าย และเป็นที่ยาปฏิชีวนะได้ถูกใช้เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในโรงพยาบาลนอกประเทศสวีเดน

ที่ซึ่งสามารถพบเห็นอาการ MRSA ได้ง่ายกว่าในประเทศสวีเดน

MRSA แพร่เชื้อได้อย่างไร?

ผู้ที่เป็นพาหะของ MRSA แพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นได้น้อยมาก แต่ความเสี่ยงที่การแพร่กระจายจะเพิ่มขึ้น หากผู้นั้นมีอาการอักเสบของผิวหนัง เป็นแผล หรือกลากเกลื้อน ที่มีภาวะเปื่อยขึ้น หรือยากต่อการรักษา อาการเหล่านี้เรียกว่า “ปัจจัยเสี่ยง” ต่อการติดเชื้อ ปัจจัยเสี่ยง ยังรวมถึง โรคผิวหนังอื่นๆ และแผลผ่าตัดแบบเปิด รวมถึงสายท่อสวนต่างๆที่มีการกระทำผ่านผิวหนังและโพรงจมูก

ปัจจัยเสี่ยงเหล่านี้สามารถนำพาแบคทีเรียได้หลายชนิด ผู้ที่เป็นพาหะของ MRSA ซึ่งป่วยพร้อมด้วยอาการปัจจัยเสี่ยงดังกล่าว

จะสามารถแพร่เชื้อไปยังผู้อื่นในครอบครัว ในชั้นเรียน การสัมผัสกับสัตว์ การสัมผัสร่างกายระหว่างการเล่นกีฬา หรือในโรงยิม

หรือสถานที่ฝึกปฏิบัติการต่างๆ

MRSA สามารถแพร่เชื้อผ่านทางมือคุณไปสู่ผู้อื่น และยังสามารถแพร่ผ่านไปสู่อวัยวะที่อยู่รอบตัวคุณ เช่น มือจับหรือเสื้อปูพื้นในโรงยิม

การแพร่ระบาดยังสามารถพบเห็นได้ในโรงพยาบาล บ้านพักคนชรา หรือสถานปฏิบัติการต่างๆ

คุณสามารถกำจัด MRSA ได้หรือไม่?

เมื่อเวลาผ่านไปสักพัก เป็นเรื่องปกติที่เราอาจจะไม่สามารถตรวจพบ MRSA ในตัวอย่างที่เก็บมา ซึ่งช่วงเวลานั้นอาจจะเป็นเดือน หรือเป็นปี แตกต่างกันไป ซึ่งเป็นสิ่งที่ยากจะคาดเดา แพทย์ที่รับผิดชอบด้าน MRSA ร่วมกับแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคระบาด

จะทำการยุติการตรวจหาเชื้อ เมื่อเห็นว่าการเฝ้าดูอาการและการตรวจสอบพฤติกรรมเป็นพิเศษ ตามกฎสำหรับ MRSA นั้นไม่จำเป็นอีกต่อไป การยุติการตรวจหาเชื่อนั้นสามารถทำได้เมื่อเห็นว่าไม่สามารถตรวจพบ MRSA

ในตัวอย่างที่เก็บมาเป็นจำนวนอย่างน้อยสามครั้งในช่วงระยะเวลาอย่างน้อยหนึ่งปี

2014-05-09

คุณควรจดจำเรื่องอะไรบ้าง ?

- การรักษาความสะอาดของมือเป็นอย่างดี ถือเป็นเรื่องสำคัญที่สุดในการหลีกเลี่ยงการแพร่กระจายของเชื้อให้ล้างมือของคุณด้วยสบู่เหลว
- คุณสามารถติดต่อกับผู้อื่นได้ตามปกติ ตราบใดที่คุณเพียงแคเป็นพาหะของเชื้อ MRSA และไม่มีปัจจัยเสี่ยงต่อการแพร่ระบาด
- หากคุณมีอาการที่เป็นปัจจัยเสี่ยง ความเสี่ยงในการแพร่เชื้อจะสูงขึ้น ดังนั้น การรักษาสุขอนามัยเป็นพิเศษจะมีความสำคัญมาก หมั่นล้างมือ แยกใช้เสื้อผ้าหรือของใช้ที่เป็นของคุณเท่านั้น ไม่ปะปนกับของผู้อื่น ให้ใช้ผ้าก๊วยบ่าน้ำแทนการลงแช่ในอ่างอาบน้ำ หรือสระว่ายน้ำ ปกปิดบาดแผลด้วยพลาสติก และเปลี่ยนแผ่นพลาสติกเมื่อเห็นว่ามือของคุณมีกลิ่นเหม็น หากคุณมีท่อสอดในร่างกาย หรือมีการต่อท่อเข้ากับถุงปัสสาวะ ให้เก็บท่อเหล่านั้นเอาไว้ใต้เสื้อผ้า และให้ล้างมือทุกครั้งหากคุณสัมผัสกับบาดแผลหรือท่อสอดของคุณ
- หากคุณมีอาการอักเสบที่ผิวหนัง บาดแผล หรือกลากเกลื้อน ที่อยู่ในภาวะเปื่อยขึ้น หรือหายยาก คุณไม่ควรเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา ที่ต้องมีการสัมผัสร่างกายกับผู้อื่น หรือใช้โรงยิม หรือสนามกีฬา ร่วมกับผู้อื่น

คำแนะนำพิเศษ

- เจ้าหน้าที่และนักศึกษา ที่ทำหน้าที่ในการรักษาหรือการดูแล ไม่ควรร่วมให้การดูแลรักษาหากพวกเขามีปัจจัยเสี่ยงในการติดเชื้อในหอผู้ป่วยของโรงพยาบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในหอผู้ป่วยพิเศษ จะมีการกำหนดเงื่อนไข ไม่อนุญาตให้เจ้าหน้าที่ บุคลากร ที่มีปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อ เข้าทำงานดูแลรักษาผู้ป่วย ยกเว้นแต่ไม่พบ MRSA ในตัวอย่างที่เก็บมา
- โดยปกติแล้ว เด็กๆสามารถไปโรงเรียนเตรียมอนุบาล และเข้าร่วมกิจกรรมทั้งหลายได้ตามปกติ อย่างไรก็ตาม พวกเขาไม่ควรไปโรงเรียนเมื่อมีอาการติดเชื้อที่ผิวหนัง หรือมีแผล หรือเป็นกลากเกลื้อน ที่มีภาวะเปื่อยขึ้น หรือยากต่อการรักษา
- หากคุณทำงานร่วมกับสัตว์ เป็นเรื่องสำคัญมากที่จะต้องไม่แพร่เชื้อไปสู่สัตว์ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคติดต่อ สามารถให้คำแนะนำร่วมกับสัตว์แพทย์ประจำเขตได้

ระเบียบปฏิบัติ ที่คุณต้องปฏิบัติ ตามประมวลกฎหมายการป้องกันการระบาดของโรค

- คุณจะต้องเข้ามาพบแพทย์เพื่อติดตามผล รวมทั้ง ส่งตัวอย่างและทดสอบ เมื่อแพทย์ของคุณเห็นว่าจำเป็น
- คุณต้องให้ความร่วมมือในการติดตามการระบาดของเชื้อ ซึ่งหมายถึง คุณต้องให้ข้อมูลแก่เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ เพื่อให้พวกเขาสามารถทำการตรวจสอบว่า คุณติดเชื้อมาตั้งแต่เมื่อไหร่ ที่ไหน และอย่างไร รวมถึงสามารถตรวจสอบว่าคุณอาจจะทำการแพร่เชื้อไปยังผู้อื่นหรือไม่
- คุณจะต้องทำการแจ้งทุกครั้งว่า คุณมีเชื้อ MRSA ทุกครั้งที่คุณเข้ารับการรักษาทางการแพทย์, ทันตกรรม หรือ การบำบัดรักษาเท้า ทั้งนี้ยังรวมถึงเมื่อมีบุคคลเข้าไปทำการรักษาคุณที่บ้าน หรือที่พักของคุณด้วย แต่หากเป็นการที่คุณได้รับการช่วยเหลือที่บ้านแบบเล็กน้อย เช่น ผู้ช่วยซื้อของ จัดยา หรือพาเดินเล่น คุณไม่จำเป็นต้องแจ้งว่าคุณมีเชื้อ MRSA ก็ได้
- หากคุณปรากฏปัจจัยเสี่ยงในการแพร่เชื้อ คุณจะต้องบอกว่าคุณมี MRSA เมื่อคุณจะเข้ารับการรักษา สัก นวด หรือ การดูแลฝ่าเท้า หรือ การบำบัดที่ไม่ใช่การรักษาทางการแพทย์อย่างอื่นที่เกี่ยวข้องกับผิวหนัง หรือโพรงจมูก ทั้งนี้ คุณสามารถเลื่อนเวลาการทำกิจกรรมเหล่านั้นไปจนกว่าปัจจัยเสี่ยงต่างๆหายไป

MRSA ถูกจัดให้เป็นอาการป่วยที่ส่งผลกระทบต่อสาธารณะ ตามประมวลกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการระบาดของโรค

คุณจึงจำเป็นต้องปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติ ที่แพทย์ได้ให้ไว้กับคุณ คุณยังสามารถขอรับข้อมูลจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคระบาด ในเขตของคุณ ให้พิจารณาระเบียบปฏิบัติใหม่ให้คุณได้อีกด้วย